

державного захисту діяльності Рахункової палати та її членів від перешкоджання її здійснення з боку громадян, наділених владними повноваженнями, стало встановлення кримінальної відповідальності за перешкоджання діяльності Рахункової палати, члена Рахункової палати (ст. 351¹ КК України). Однак, відповідно до статистичних даних на веб-порталі Офісу Генерального прокурора кількість зареєстрованих кримінальних правопорушень з 2015 року щодо перешкоджання діяльності Рахункової палати, члена Рахункової палати починаючи кожного року лише зростає. Це обумовлено, перш за все, недосконалістю диспозиції норми (не передбачено відповідальності загального суб'єкта кримінального правопорушення, а також ознак повторності та вчинення кримінального правопорушення групою осіб тощо), у зв'язку із чим вона мало застосовується на практиці.

Питання кримінальної відповідальності за перешкоджання діяльності Рахункової палати, члена Рахункової палати розглядали у своїх роботах такі вітчизняні вчені: Н. В. Акулова, П. С. Берзін, Р. В. Вереша, А. С. Габуда, О. М. Джу́жа, М. В. Довгаль, З. А. Загиней, А. П. Закалюк, О. О. Кияшко, О. М. Костенко, В. В. Кузнецов, М. П. Куцевич, С. Я. Лихова, Н. В. Лісова, В. І. Осадчий, Є. В. Пилипенко, Н. К. Рудий, А. В. Савченко, О. О. Седлецький, О. С. Сотула, М. Х. Сулайманов, Є. Л. Таможник, М. В. Фоменко, В. В. Черней, С. С. Чернявський та ін. Безумовно, праці цих учених становлять суттєву наукову і практичну цінність, однак чимало питань, пов'язаних з ознаками складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 351¹ КК України, залишилися дискусійними, а деякі з них – недостатньо чи взагалі не дослідженими, висвітлені лише в коментарях до чинного КК України, підручниках із кримінального права.

Викладене підтверджує актуальність обраної теми та зумовлює потребу поглибленого теоретичного аналізу кримінальної відповідальності за перешкоджання діяльності Рахункової палати, члена Рахункової палати, що дозволить виробити науково обгрунтовані пропозиції щодо вдосконалення зазначеної норми закону та практики її застосування.

Демчук О. В.,

аспірант кафедри кримінального права
Національної академії внутрішніх справ

НЕОБХІДНІСТЬ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ВИПУСК В ЕКСПЛУАТАЦІЮ ЗАВІДОМО ТЕХНІЧНО НЕСПРАВНИХ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ АБО ІНШЕ ПОРУШЕННЯ ЇХ ЕКСПЛУАТАЦІЇ

Статтею 287 Кримінального кодексу України передбачена відповідальність за випуск в експлуатацію завідомо технічно несправних транспортних засобів, допуск до керування транспортним засобом особи, яка перебуває в стані алкогольного, наркотичного чи

іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують її увагу та швидкість реакції, або не має права на керування транспортним засобом, чи інше грубе порушення правил експлуатації транспорту, що унеможливають дорожній рух, вчинене особою, відповідальною за технічний стан або експлуатацію транспортних засобів, якщо це спричинило потерпілому середньої тяжкості тілесне ушкодження, тяжке тілесне ушкодження або його смерть.

Необхідно звернути увагу, що у статті 287 КК не проведено диференціації відповідальності залежно від тяжкості наслідків, що настали в результаті вчинення суспільно небезпечних діянь, передбачених цією кримінально-правовою нормою.

Розглядаючи дане питання слід зазначити, що у суміжного кримінального правопорушення, передбаченого ст. 286 КК (Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами) диференційовано відповідальність в залежності від спричинених суспільно небезпечних наслідків, а саме: заподіяння потерпілому середньої тяжкості, тяжких тілесних ушкоджень, спричинення смерті потерпілому. Так, в частині 2 статті 286 КК передбачена відповідальність за порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особою, яка керує транспортним засобом, якщо вони спричинили смерть потерпілого або заподіяли тяжке тілесне ушкодження. Санкція цієї кримінально-правової норми включає в якості основного покарання позбавлення волі на строк від трьох до восьми років з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк до трьох років або без такого. Частина 3 статті 286 КК передбачає відповідальність за спричинення загибелі кількох осіб, а санкція містить покарання у виді позбавлення волі на строк від п'яти до десяти років з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк до трьох років. Тобто, у статті 286 КК диференційована відповідальність в залежності від спричинених суспільно небезпечних наслідків є обгрунтованою та логічною.

Необхідно зауважити, що санкція статті 287 КК України передбачає за вчинення суспільно небезпечних діянь, які спричинили потерпілому середньої тяжкості тілесне ушкодження, тяжке тілесне ушкодження або його смерть покарання у виді штрафу від однієї тисячі до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправних робіт на строк до двох років, або обмеження волі на строк до п'яти років, або позбавлення волі на строк до п'яти років, з позбавленням права обіймати посади, пов'язані з відповідальністю за технічний стан або експлуатацію транспортних засобів, на строк до трьох років або без такого.

Окрім того, незважаючи на те, що злочин, передбачений ст. 287, за своїм характером і ступенем схожий із злочином, передбаченим ст. 286 КК, у разі його вчинення щодо винної особи неможливо застосувати, наприклад, норми статей 45 або 46 КК щодо звільнення від відповідальності [1, с. 313].

На підставі викладеного, можна запропонувати нову редакцію статті 287 КК України:

Стаття 287. Випуск в експлуатацію технічно несправних транспортних засобів або інше порушення їх експлуатації

1. Випуск в експлуатацію завідомо технічно несправних транспортних засобів, допуск до керування транспортним засобом особи, яка перебуває в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують її увагу та швидкість реакції, або не має права на керування транспортним засобом, чи інше грубе порушення правил експлуатації транспорту, що забезпечують дорожній рух, вчинене особою, відповідальною за технічний стан або експлуатацію транспортних засобів, якщо це спричинило потерпілому середньої тяжкості, – карається .....

2. Ті самі діяння, якщо вони спричинили смерть потерпілого або заподіяли тяжке тілесне ушкодження, - карається .....

3. Діяння, передбачені частиною першою цієї статті, якщо вони спричинили загибель кількох осіб, - карається .....

Список використаних джерел

1. Хавронюк М.І. Довідник з Особливої частини Кримінального кодексу України. К.: Істина, 2004. 504 с.

Євсенкова К. А.,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
навчально-наукового інституту № 1
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: старший викладач
кафедри кримінального права Національної
академії внутрішніх справ *Крутевич М. М.*

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА (СТ. 126-1 КК УКРАЇНИ)

Захист прав і свобод громадян – це одне з найважливіших завдань держави у будь-які часи. Саме тому законодавці повинні постійно слідкувати за достатністю та ефективністю правового інструментарію, а також здійснювати своєчасне впровадження необхідних змін задля всеохоплюючого забезпечення основоположних прав громадян.

6 грудня 2017 року Верховною Радою було прийнято Закон України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами», яким було скореговане положення розділу IV Кримінального кодексу України. [3]